

DIARI DE SESSIONS DEL
PLE
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

VII legislatura

Any 2009

Núm. 71/Fascicle 1

Presidència
de la Molt Honorable Sra. Maria Antònia Munar i Riutort

Sessió celebrada els dies 22, 23 i 24 de setembre del 2009

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Debat sobre l'orientació política general del Govern de les Illes Balears.

3154

(La Sra. Vicepresidenta Primera inicia la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores diputades, senyors diputats. Seguidament començarem el debat sobre l'orientació política general del Govern.

Intervé en primer lloc el Molt Hble. President de les Illes Balears, Sr. Antich.

EL SR. PRESIDENT DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesc Antich i Oliver):

Sra. Vicepresidenta, senyores i senyors diputats. Encetam avui el debat anual sobre la iniciativa política del Govern. Des del primer moment m'ofereix a participar des de la lleialtat, la cooperació i la voluntat d'enteniment i de consens. És la meua voluntat i també una exigència de la ciutadania. Des de l'acord o des de la discrepància raonada, els nostres conciutadans volen que treballem plegats per fer avançar aquest país.

Això és encara més evident en els temps difícils com són els actuals, marcats per una crisi econòmica de gran envergadura i amb un notable impacte social. Per tant, a l'inici del curs polític és un bon moment per exposar, debatre i arribar al màxim consens sobre els projectes amb els quals hem de superar aquestes dificultats.

És responsabilitat ineludible del Govern liderar les polítiques i les iniciatives que ens han de dur a la recuperació econòmica i a un millor model de creixement. Però aquest camí, ja ho vull dir d'entrada, no el podem fer tot sols. Ha de ser una via oberta i impulsada alhora per les institucions públiques i la societat civil. En aquest cas, com en molts d'altres, de la unió d'esforços no en surt una suma sinó una multiplicació de la qual en surten beneficiats tots els ciutadans i les ciutadanes. És allò que en diuen "governança", i de la qual en som un ferm i convençut partidari.

I per això he donat des del primer moment la més gran importància al pacte per la competitivitat, l'ocupació i la cohesió social, un pacte ja signat, i únic a nivell de l'Estat, del que ja hem constituït la comissió de seguiment per aplicar-lo tots junts.

També vull constatar que el curs polític comença després d'un estiu complicat en allò econòmic, i, també, dolorós, perquè una banda d'assassins vengué per demostrar aquí mateix, a ca nostra, la seva patètica, inútil i miserable forma d'actuar. Perquè la tràgica mort de dos servidors de la democràcia, i l'alarma i la confusió que sembraren dies després, només ha servit per fer ben palesa la solidaritat i la ferma voluntat de la societat de les Illes Balears i de tots els nostres veïns i visitants, de refermar la convivència democràtica i pacífica. Els assassins acabaran a la presó, mentre aquí la vida quotidiana i la activitat econòmica varen continuar des del primer moment amb normalitat, i això gràcies a l'esforç de tots els ciutadans i les ciutadanes, empresaris i treballadors, gràcies també al suport dels agents turístics estrangers. A tots ells, inclosos els ambaixadors i cònsols dels països emissors, els vull expressar la meua gratitud.

És un esforç col·lectiu que hem aplicat també en afrontar un altre problema global: la crisi econòmica. També en sortirem. Iniciem el curs polític amb la ferma convicció i amb la ferma voluntat que en sortirem. Entre tots, ja hi estem posant els mitjans.

En el compliment d'aquest gran objectiu el Govern posa damunt la taula dos valors: el del compromís i el de la confiança. Compromís de mobilització de tot el Govern amb els agents econòmics i socials en una doble vessant: la recuperació econòmica i millora del model, així com la protecció de les persones que pateixen més intensament l'impacte de la crisi. Confiança en una societat que sempre ha sabut sortir de les dificultats, perquè té una classe treballadora forta, i l'índex d'emprenedors més alt d'Espanya.

Permetin-me, senyores i senyors diputats, que abans de passar a descriure les iniciatives del Govern faci dues pinzellades del marc econòmic en el qual ens trobam.

El primer semestre d'enguany l'economia mundial es va caracteritzar per una profunda recessió. Però a partir del segon semestre mostra certs senyals d'estabilització, sobretot en els índexs de confiança de consumidors i empreses. Sembla que es dona un canvi en la tendència decreixent. Pel que fa a les previsions de creixement dels organismes internacionals, varen ser revisades a la baixa a causa de la incertesa, si bé les darreres correccions ja han estat a l'alça.

En qualsevol cas, també vull deixar clar que una cosa és que hagi passat el moment més àlgid de la crisi i, una altra, esvair els seus efectes, que encara poden durar més temps. Dins d'un panorama negatiu, hi ha alguns signes que donen peu a la confiança: les borses han arribat al nivell d'abans de la caiguda de Lehman Brothers, la primera financera que va caure (el setembre del 2008) i que va iniciar la crisi financera; un sector tan estratègic com és automòbil ha crescut, aquest mes, per primera vegada en 16 mesos. Alemanya, el nostre principal client, encapçala la remuntada de la crisi a Europa, amb un creixement intertrimestral del seu PIB positiu; per una economia tan oberta com la nostra aquesta és una gran notícia. A Espanya es preveu que la contracció continuarà tot el 2009 i que la recuperació no serà efectiva fins ben avançat el 2010.

Però passem a les Illes Balears que, en aquest complicat context, presenta uns creixements negatius des de principis d'any i es preveu que la caiguda del 2009 estigui a prop del 3%, una xifra que, tot i sent negativa, és millor que la mitjana espanyola, que serà d'un 4,5%. Les Illes Balears han estat la darrera comunitat autònoma que ha entrat en recessió, i treballem per ser la primera a sortir-ne. Confiam i treballem en aquest sentit.

Immersa en una crisi mundial, l'economia balear presenta alguns perfils propis.

En els darrers anys, l'economia balear creixia menys que la mitjana espanyola, i ara, en temps de crisi, davalla manco que la espanyola. Això és, sense dubte, un avantatge, però també tenim febleses. El creixement balear de la darrera dècada, el PIB, s'aconsegueix, en gran part, per la incorporació d'un important contingent de mà d'obra poc qualificada. Hem crescut a partir de l'ús intensiu de mà d'obra. Parlam sobretot del sector de la construcció i, en menor mesura, del sector serveis. Vet aquí el nostre gran problema, la nostra gran dificultat.

Altres països, com Alemanya, que creixien en gran part per la seva capacitat tecnològica i de coneixement, davallen el seu PIB sense que l'ocupació en sofreixi massa. No és el nostre cas. Aquí s'havia instaurat un model de creixement expansiu, gran consumidor de territori, d'una important intensitat laboral i molt lligat, el darrers temps, a la construcció, un model de baixa productivitat. Aquest fet ens ha duit com a efecte el gran augment de la població que hem registrat a les Illes Balears, que està en torn del 30% a la darrera dècada. És el percentatge més alt d'Espanya i comparable als grans fluxos migratoris europeus de principis del segle XX. És un model, per tant, que per créixer necessitava molta de gent, i ara que estam en recessió produeix molt atur.

Això ens du a afrontar un doble repte: combatre l'atur i apostar per millorar la nostra competitivitat econòmica. Per tant, el primer gran objectiu del Govern és pal·liar la situació dels treballadors i les treballadores i famílies que estan patint l'atur, un repte que els puc assegurar no és gens fàcil, atès que, a més, l'hem de fer compatible amb la correcció de les deficiències estructurals del model que ens han duit a aquesta situació.

Això significa corregir la desmesura de certs sectors, com és el cas de la construcció, i augmentar la productivitat de tota l'activitat econòmica. Sóc conscient que el trànsit no es fa en dos dies, i no està exempt de complicacions, però el que tenc ben clar és que, ara més que mai, no ens podem guiar només per les conjuntures, hem de treballar també fermament a mig i llarg termini. Això vol dir combinar mesures immediates i pal·liatives amb mesures estructurals, estratègiques i de futur. La tasca serà dura perquè l'haurem de fer en unes condicions de restriccions pressupostàries ateses les baixades d'ingressos, fruit de la crisi.

Insistesc, els nostres esforços han de seguir centrats en dos aspectes bàsics: donar suport a les persones i les famílies més vulnerables, i aplicar polítiques que ens permetin reactivar la nostra economia.

Estam treballant des de l'acord, en el marc del Pla d'ocupació, mesures extraordinàries complementàries a les que aplica el Govern de l'Estat. Aquestes mesures extraordinàries se centren en 3 grans eixos: generació directa d'ocupació, foment del teixit productiu i impuls de la formació.

Pel que fa a contractació l'any 2009, en col·laboració amb tots els ajuntaments de les Illes, amb tots, hem promogut la contractació directa de 1.000 persones. Ara proposam repetir aquesta iniciativa i fer-la créixer. Invertirem 13'5 milions d'euros a contractar 1.700 persones aturades, sense prestacions, per fer treballs comunitaris d'aprenentatge de treball. A més, proposam incrementar el suport a les empreses, als emprenedors i a l'economia social amb programes d'incentius a la contractació estable, especialment de persones sense cap

prestació, amb criteris pactats amb els sindicats i els empresaris en el marc del Pla d'ocupació.

Dins aquestes actuacions extraordinàries, incentivarem la formació com a mesura estratègica i de futur, tant per al propi treballador com per al nostre concepte de país. Tota la formació que oferirem serà certificada i catalogada, i dirigida als sectors que necessiten mà d'obra. Aquesta passa, en un país en què molta gent no disposa de certificació educativa dels seus coneixements, ha de tenir efectes positius no només en el curt sinó també en el mitjà termini.

Però és necessari fer més. Posarem en marxa programes de formació de "Segona Oportunitat", que proporcionin un salari als joves que dediquin la meitat de la jornada a treballar i l'altra meitat a formar-se per obtenir la certificació professional bàsica. Totes les dades indiquen que hi ha una relació directa i positiva entre la formació de les persones i l'ocupació. Aquest programa pretén beneficiar 400 joves en atur i sense estudis bàsics. Oferirem una altra segona oportunitat a tots els treballadors d'aquesta comunitat inscrits a l'atur, per oferir-los préstecs sense interès per formar-se en el que cada un d'ells cregui que sigui la seva segona oportunitat, de treball i de vida.

Adoptam, per tant, noves mesures excepcionals per incentivar formació com a eina per a incrementar la competitivitat de la nostra economia. Hem fet una clara aposta per la formació professional, amb una oferta més diversificada i ambició de futur, i amb més finançament. Que tothom retengui aquesta xifra: ara, 9 de cada 10 titulats de formació professional troben feina dins la seva especialitat. Una bona preparació professional és la millor garantia d'una ocupació estable i de qualitat. Per això fomentarem també el reciclatge de persones en atur i la formació complementària amb la via de la formació professional per l'ocupació. En els primers sis mesos de l'any, hem posat en marxa més de 3.000 accions formatives, 25,2 milions d'euros d'inversió en cursos que arriben a uns 44.000 alumnes, dels quals 28.000 són desocupats.

Hem reforçat la xarxa d'orientadors laborals. Ara comptam amb 106 orientadors, dels quals 51 són propis i 55 han estat contractats gràcies als convenis amb els ajuntaments de les Illes. D'altra banda, el Govern ha estructurat en dos anys la xarxa d'Agents d'ocupació i desenvolupament local, que està formada per 80 professionals.

De gener a maig del 2009 un total de 556 persones aturades demandants d'ocupació van optar per l'autoocupació a les Illes Balears, tant per constituir-se com a treballadors autònoms, com en cooperatives o societats laborals. Tant el treball autònom com les cooperatives són, doncs, una alternativa a l'atur.

A més, enguany posam en marxa una experiència pilot amb el Ministeri d'Igualtat a través de la qual aconseguirem que 200 dones desocupades passin a ser autònomes i es constitueixin com a empresa. Aquest projecte, repetesc, pioner en tot l'Estat, compta amb un pressupost de 400.000 euros.

En aquesta darrera anualitat hem aconseguit que 193 treballadors, especialment el més joves, hagin estabilitzat el seu lloc de feina, amb incentius a la seva contractació. L'any passat es varen destinar 476.000 euros a aquesta convocatòria; per a la d'enguany, hem doblat a 950.000 euros aquests recursos. Hem d'afegir que s'han sumat 143 persones amb diferents graus de discapacitat al mercat de treball amb caràcter indefinit, gràcies a una altra línia d'ajuts a la contractació. El comerç, la hoteleria i les activitats sanitàries han conformat el gruix d'aquestes contractacions. Per a aquesta convocatòria es varen destinar 425.000 euros l'any passat, i a la convocatòria d'enguany hem ampliat els recursos a 990.000 euros.

Hem aprovat el Pla de l'ocupació 2009-2011, que preveu una inversió de 307 milions d'euros per crear més ocupació, qualificació certificada, estímuls a la contractació estable i foment de la igualtat d'oportunitats i la inclusió dels col·lectius més desfavorits.

Ampliam, també en el marc d'aquestes mesures extraordinàries, la protecció pública a les persones que estan patint més dificultats. Durant els set primers mesos de l'any ja s'han beneficiat un total de 5.821 persones dels d'ajuts d'urgència social adreçats a persones i famílies que han vist reduïts els seus ingressos econòmics com a conseqüència de la crisi. El que resta d'any i tot el 2010, destinarem més de 3 milions d'euros a seguir col·laborant amb els ajuntaments i les ONG per garantir les necessitats bàsiques de la població.

A més, en col·laboració amb els consells insulars, hem incrementat en un 20% la partida de la Renda Mínima d'Inserció. Mesures excepcionals, per a una situació econòmica excepcional.

A més, els vull anunciar una novetat important per a totes les famílies que tenen subscrita una hipoteca. Ja tenim la conformitat de les principals caixes d'estalvi de la nostra comunitat autònoma per signar un conveni important, i que també hem acordat dins la Mesa de seguiment de l'economia: les famílies amb préstec hipotecari que estiguin passant per moments de dificultat econòmica i que compleixin els requisits necessaris, tendran la possibilitat d'ajornar el pagament de les quotes fins un termini màxim de 3 anys. És a dir, el Govern ha impulsat un gran acord perquè les famílies amb problemes puguin conservar la seva casa mentre recuperen el seu nivell econòmic.

Igualment, davant la mancança de crèdit, hem patrocinat, amb l'Estat i en col·laboració amb ISBA, una important aportació de crèdit oficial al mercat, dirigit especialment a les petites i mitjanes empreses. El volum d'avalis subvencionats concedits a PIME i autònoms supera els 17 milions d'euros i 293 empreses n'han sortit beneficiades. Vull recordar que el Govern va signar un conveni amb ISBA per ampliar línies de finançament per un valor de 30 milions d'euros, amb el compromís d'ampliar-lo si fos necessari.

Per altra banda, també hi ha una línia de préstec de circulat per a comerços i indústries per valor de 16 milions d'euros. Per aquesta via, el volum d'avalis concedits és de 6,8 milions d'euros, que han beneficiat 98 empreses. A més, el Govern subvenciona una altra línia de circulat per empreses del sector agrícola, ramader i pesca, a través de la qual ja s'han concedit prop de 3 milions d'euros, beneficiant 98 empreses.

També vull recordar que serà ara quan es veuran els efectes del Pla Renove en matèria turística, un pla que ens permet actuar amb el dos reptes que abans esmentava: mantenir i crear ocupació, i modernitzar la nostra oferta per poder ampliar la temporada.

En aquest sentit, ajudarem a tramitar les sol·licituds dels nostres empresaris, i ara treballam amb els ajuntaments per aconseguir que aquestes inversions siguin efectives i creïn llocs de feina. En breus dies se constituirà la Mesa de seguiment de les inversions del Pla Renove, mesa de seguiment que també ha de servir per al Pla Future de 500 milions que l'Estat ha posat en marxa en matèria de sostenibilitat. Ja els puc avançar que, dels 1.000 milions d'euros destinats per l'Estat a través de l'ICO al Pla Renove, Balears rebrà més de 213 milions d'euros. Per tant, pràcticament duplicam el que se'ns havia assignat a la primera fase del Pla Renove. Això significa que del total dels 1.000 milions, Balears rebrà un 21,38% del total, percentatge només superat per Catalunya, que en rebrà mig punt més, i a molta distància de la resta. Per posar un exemple, Canàries, en tercer lloc, rebrà un 13,39%. Per tant, ha quedat ben clara l'aposta del nostre sector per la modernització de les seves instal·lacions.

També serà ara quan s'iniciaran les actuacions derivades dels convenis que hem signat amb l'Estat respecte de les inversions estatutàries en matèria turística. Parl dels 10 milions destinats a la Platja de Palma i de les obres que realitzaran els consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, per 30 milions d'euros.

Vull recalcar una vegada més la importància de la reforma de la Platja de Palma com a creació d'ocupació i com a reconversió pionera a tot l'Estat d'una zona madura. Es tracta d'una aposta clara per adaptar el sector a les necessitats del segle XXI.

I no vull deixar de citar que moltes de les inversions que faran els consells insulars amb aquests doblers mesclen turisme i cultura, i que aquest és també un jaciment importantíssim de nova activitat.

La Conselleria de Turisme també està preparant la creació d'una plataforma tecnològica, que volem que sigui referent mundial, per tal de donar respostes innovadores al fet que, cada dia més, els nostres clients contracten les seves vacances per internet, una plataforma que permeti contractar tot tipus de serveis, i ofereixi una informació amb tota la transversalitat que significa el turisme.

També vull anunciar que les conselleries de Comerç, Indústria i Energia i d'Economia i Hisenda estan treballant en un pla d'actuació per al foment de la indústria balear, un projecte que es tindrà enllestit a finals d'enguany. Aquest pla té per objectiu reforçar la nostra indústria tradicional des de punts de vista tant importants com són la modernització, les noves tecnologies, la promoció i la internacionalització.

Per altra banda, en terminis molt breus, la Conselleria d'Innovació tindrà acabat el Pla d'impuls del sector econòmic TIC 2010-2014, com un dels motors del canvi de model econòmic, amb la pretensió de generar nous llocs de feina estables.

Per altra banda, hem impulsat l'entrada de les noves tecnologies al sector primari de la nostra economia mitjançant acords entre la Conselleria d'Agricultura i la Fundació IBIT. L'objectiu és facilitar el control d'inventaris de les empreses agràries i pesqueres i la possibilitat de venda directa al consumidor mitjançant internet. Existeix una complicitat absoluta entre aquests sectors empresarials i aquest projecte del Govern. La innovació i les noves tecnologies són la millor palanca per modernitzar tota la nostra activitat econòmica i per tal de millorar la productivitat de la nostra economia.

En aquest punt vull aprofitar per agrair, després d'haver parlat de les distintes mesures, tot l'esforç que han fet els ajuntaments i els consells en l'aplicació de les distintes iniciatives anticrisi del Govern i en l'aplicació de les que ha posat en marxa l'Estat. La seva col·laboració en temes com el Pla E, o la seva execució en temes com el Pla E d'infraestructures en el que han estat els convenis per cobrir les garanties bàsiques, o la seva col·laboració en una bona execució del Pla Renova, és fonamental a l'hora de mantenir llocs de feina i de cobrir les mancances que algunes persones pateixen atesa la situació de crisi que sofreixen.

Senyores i senyors diputats, vull fer menció d'un instrument vital de la política social que dona major benestar i cohesió a la nostra gent i, a la vegada, crea llocs de feina: la Llei de dependència. Sóc conscient i reconec les dificultats que encara tenim per poder donar resposta a totes les necessitats. Però avançam. Hem passat de zero a 17.000 valoracions de sol·licituds. Hem aprovat el Pla d'inversions per a la dependència, amb 12,9 milions d'euros per a les noves infraestructures. Ja estan en funcionament 11 centres que acullen 672 noves places. Hem acabat les obres del centre Joan Crespí i hem iniciat les obres del centre de dia de Formentera. Cada mes invertim 1,3 milions d'euros en concepte de prestacions que beneficien 3.000 famílies.

Repetesc, sé que no totes les necessitats estan encara cobertes, però avançam en el camí per donar suport a les persones que necessiten una ajuda per a la seva autonomia personal i a les seves famílies. La política social, a més, és una font directa d'ocupació. La Llei de dependència ens ha permès crear en dos anys 1.150 llocs de feina, tant directes com indirectes.

Vull aprofitar aquí per dir que en el camp del benestar social tenim un tercer sector que està fent una molt bona feina i que és un jaciment important d'ocupació: en aquesta qüestió jugarà, sense cap dubte ni una, un paper important la nova llei de serveis socials.

Senyores i senyors diputats, enguany la inversió pública ha estat decisiva per mantenir l'activitat econòmica a les illes Balears, una inversió conjunta del nostre govern i del de l'Estat que enguany s'ha multiplicat i ha estat un veritable motor productiu i de creació de llocs de feina. Ja sé que no basta per superar la crisi, però convindran que és una empenta considerable.

Els puc dir que l'estat de compliment de les inversions públiques és molt satisfactori. Ja s'ha adjudicat el 81% de la inversió prevista als pressupostos del 2009; això representa un nivell d'eficàcia 8 punts més alt que l'any passat. Aquest govern està convençut de la importància del sector públic com a motor de creixement en època crisi, i per això apostam per impulsar les inversions, a pesar de la dificultat pressupostària generada per la davallada d'ingressos.

Un exemple és la política d'habitatge, que és, com la salut, el transport públic i l'educació, important per crear llocs de feina i per crear cohesió social. En aquests moments s'estan redactant els planejaments que es deriven de la Llei de generació de reserves estratègiques de sòl, que han de permetre un important volum de nous habitatges. Actualment estan en obres o en construcció imminent 1.266 habitatges, als quals s'han d'afegir 392 que són adquisicions directes de l'estoc d'habitatge existent i que lliurarem de forma immediata.

Fins ara hem lliurat 244 habitatges, i hem iniciat gairebé 7.000 accions de rehabilitació, moltes d'elles ja consolidades. La rehabilitació és una de les grans apostes del nostre govern: significa generar riquesa, millorar el nostre entorn. Hem invertit 42,6 milions d'euros en ajudes directes als ciutadans i subvencions a les institucions, que han generat un total de 78 milions d'inversió, entre pública i privada.

Hem aprovat la Llei de barris amb la unanimitat d'aquesta cambra. Ja s'han presentat 30 projectes. Globalment es destinen 25 milions només per a rehabilitació de barris. Invertim per eliminar les barreres arquitectòniques, invertim per rehabilitar el nostre patrimoni. Impulsam les Àrees de rehabilitació integral i distribuïm ajudes als ciutadans per rehabilitar les seves llars. I ja que parl de rehabilitació, vull manifestar la importància que aquesta té també en la reconversió de les zones turístiques. En aquesta direcció ocuparà un lloc central la recuperació de la Platja de Palma, que obligarà a tasques importants de rehabilitació de llars i infraestructures turístiques. En aquest punt vull manifestar la importància que té que el sector de la construcció aposti per l'especialització en rehabilitació com una de les sortides importants.

L'impuls a la rehabilitació, el complementam amb altres accions de suport a les famílies. Més de mil famílies han rebut un total de 3,68 milions d'euros en ajudes a l'adquisició d'habitatge. I des de la seva posada en marxa en 2008, hem ajudat 1.020 joves amb la Primera Hipoteca.

La crisi econòmica està canviant de forma radical les estratègies en matèria d'habitatge. En aquest sentit, les famílies amb més dificultats s'enfronten a la impossibilitat d'accedir a un crèdit, i moltes altres famílies a poder-los fer front. Per això la gran aposta de l'IBAVI és oferir lloguer i lloguer amb opció de compra. Fins ara 5.500 famílies han rebut ajudes, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, per un total de 13 milions d'euros per llogar un habitatge. Entre ells, més de 4.000 joves han rebut ja la renda bàsica d'emancipació.

Senyores i senyors diputats, amb el suport de l'Estat fem feina per estendre i millorar la xarxa de transport públic, i perquè cada dia més ciutadans el considerin la millor opció per als seus desplaçaments.

D'entrada vull recordar que el cost de reparar i donar seguretat al metro ha estat de 30 milions d'euros. Hem ampliat la xarxa amb el desdoblament Inca-Enllaç amb un cost de 14,5 milions d'euros, hem recuperat l'estació de Sant Llorenç i s'han fet obres de seguretat per més de 7 milions d'euros. També s'han encarregat noves unitats per modernitzar la xarxa i els trens que cobriran la línia Manacor-Artà, per un valor de més de 78 milions d'euros. Abans que acabi l'any licitem l'ampliació dels tallers de Son Rullan, l'electrificació Palma-Son Rullan, i l'eliminació de distints passos a nivell.

Dins el mes d'octubre licitem el projecte de tren tram entre Manacor i Artà, amb un pressupost d'uns 98 milions d'euros, i esperam que les obres s'iniciïn a principis del 2010, i ja preparam el corresponent projecte d'electrificació. Quant al pas per Manacor, seguim fent feina per la millor solució per a Manacor i tota la comarca de Llevant.

Pel que fa al tren d'Alcúdia, el Govern ja ha manifestat que en aquesta legislatura no es farà, i que els doblers que hi anaven destinats es dirigiran a la modernització de la xarxa perquè molts sistemes ja han quedat antiquats. El Govern de l'Estat ha facilitat la modificació d'alguns dels objectius del conveni que hem signat i que suposen una inversió històrica en ferrocarril a les Balears de més de 400 milions d'euros.

Hem augmentat les connexions de tren i autobusos entre Palma i tots els pobles de Mallorca, i estam fixant, de forma progressiva, una política tarifària integrada amb descomptes de fins al 70% entre tren, metro i autobusos urbans i interurbans. A més de l'augment de l'aportació del Govern als consells de Menorca i Eivissa, hi hem destinat 3 milions d'euros més per donar respostes a les necessitats que en matèria de transport públic tenen les dues illes. I estam treballant per enllestir el conveni del tramvia de la Badia de Palma, amb una partida inicial de 35 milions d'euros que figuraran com a inversió de l'Estat en el proper exercici.

Pel que fa al transport aeri, hem aconseguit del Govern de l'Estat la congelació de les taxes aèries per a l'any que ve i que les bonificacions tarifàries augmentin del 15% al 30%. Treballam per participar en el Comitè de Rutes, que garanteixi la satisfacció de les nostres necessitats, i per fer possible, quan abans millor, la cogestió aeroportuària.

I respecte al transport marítim, els puc anunciar que hem avançat molt en l'elaboració de la Llei del transport marítim interinsular, que per primera vegada regularà els drets dels passatgers i les connexions marítimes de la nostra comunitat.

Avançam, idò, en el nostre l'estat del benestar, i avançam, també, per consolidar, ampliar les prestacions i modernitzar la nostra sanitat pública. Parlem idò de sanitat.

Vull destacar, en primer lloc, l'agilitat de la tasca de coordinació de tots els serveis sanitaris i els àmbits de l'educació i el turisme per adoptar les mesures adients en la prevenció i l'atenció immediata de la nova epidèmia de grip. La tranquil·litat, la prevenció i la confiança en el nostre sistema sanitari són les millors receptes per plantar cara a la grip A, perquè el sistema assistencial està ben preparat per donar resposta a aquesta i altres epidèmies de grip.

Tornant als reptes ja esmentats, el Pla d'infraestructures sanitàries que hem engegat respon a aquest compromís: unes instal·lacions més modernes, millor equipades i més accessibles; uns millors espais per donar serveis als ciutadans, que s'adaptin a l'entorn, i millora de les condicions de treball dels professionals.

Hem finalitzat les obres de 14 centres d'atenció primària, que donen cobertura a 160.000 persones, un 15% de la població de les Balears. Actualment estam construint 7 centres de salut nous, i estam en procés de licitació les obres de 12 centres més.

L'hospital de Can Misses és una altra prioritat. Els més de 72.000 metres quadrats de superfície ens permetran ampliar i millorar la cartera de serveis actuals amb més i nous serveis. Ja hem licitat les obres, i la previsió és que estigui parcialment operatiu l'any 2011.

L'altre gran projecte hospitalari que tenim en marxa és el nou hospital de referència de la comunitat autònoma: Son Espases. Hem introduït millores importants, necessàries i en alguns casos obligatòries, respecte al projecte que vàrem heretar, unes millores que solucionen les mancances que presentava l'anterior projecte: Hem eliminat les barreres arquitectòniques al recinte hospitalari per a pacients amb mobilitat reduïda. Hem adaptat el projecte per ajustar-lo al codi tècnic d'edificació, d'obligat compliment. Omplim mancances assistencials del primer projecte: hem ampliat quiròfans, espai d'urgències i recerca, formació contínua, UCI pediàtrica i altres distintes actuacions. Reduïm l'impacte paisatgístic i a l'entorn, i respectam el patrimoni, amb el soterrament de l'edifici industrial, l'augment de la zona enjardinada, i amb un centre d'interpretació de les troballes arqueològiques.

Per altra banda, i seguint a l'àmbit de la salut pública, ampliam i consolidam prestacions; és el cas del Programa d'atenció dental infantil: 51.000 infants de les Balears se'n poden beneficiar enguany de forma totalment gratuïta. Així mateix, la recepta electrònica ja està implantada a totes les Illes, i hem ampliat la gamma gratuïta de pròtesis i material d'ortopèdia per als nostres pacients. També hem millorat les condicions de trasllats de pacients i acompanyants, incrementant en un 30% els ajuts per als desplaçaments entre illes i amb la península.

Senyores i senyors diputats, l'educació és fonamental per a la igualtat d'oportunitats i per a la nostra competitivitat i, en conseqüència, un objectiu estratègic per a la societat i, per tant, per al meu govern.

En aquest punt vull felicitar la Universitat pel gran esforç que fa en la seva adaptació a l'Espai europeu d'ensenyament superior, i també a les comissions que han elaborat els nous plans d'estudis perquè fins ara totes les propostes han obtingut la valoració favorable de l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat.

Hem d'avançar de valent i amb una decidida actitud de diàleg. L'educació és la més necessària eina de futur participada per institucions, pares i mares, i comunitat educativa. Els nostres esforços inversors se centren en promoure l'educació des de la primera infància, la transformació cap a aula digital, l'esforç per l'èxit escolar, la millora d'infraestructures i l'adaptació dels estudis a les demandes del futur.

Parlem d'un objectiu essencial per al Govern com són les noves escoles. A hores d'ara ja estam executant 57 dels projectes subvencionats que, una vegada enllestits, suposaran la creació de 2.365 places públiques d'escoles, que representa el 92% del total de places adjudicades per la conselleria. Això vol dir que doblarem el nombre d'escoles públiques de Mallorca, Eivissa i Formentera, i augmentarem en un 50% les de Menorca. 59 municipis de Mallorca tendran escola pública; l'any 2007 només en tenien 35. Pel que fa als educadors d'aquests centres, 150 persones ja tenen un títol homologat i ocupen plaça de mestre d'infantil.

En el curs 2009-2010 han entrat en funcionament 5 nous centres públics escolars, que suposen la creació de 1.710 places d'obra nova. Per la seva banda, els alumnes de 12 col·legis i 2 instituts de secundària de les Illes han retornat a les aules amb instal·lacions ampliades i reformades. En aquests moments s'executen projectes per uns 61 milions d'euros: 8 centres nous i 20 reformes i ampliacions. Totes aquestes iniciatives han permès que, per primera vegada des de fa anys, s'hagi reduït el nombre d'aules modulars a la nostra comunitat: hem passat de tenir-ne 99 a tenir-ne 65.

Una de les nostres màximes preocupacions és el nivell d'abandonament i fracàs escolar. Estam posant les bases per canviar la tendència. A través de l'Institut per la Convivència i l'Èxit Escolar hem impulsat el Pla de suport a la lectoescriptura com a mecanisme de reforç davant les dificultats d'aprenentatge. Aquest curs passat el pla ha arribat a 6.700 alumnes de 79 centres de primària. Per a l'actual curs augmentam el nombre de centres a 101 per arribar a prop de 9.000 alumnes.

Invertim 27 milions d'euros en noves tecnologies a les escoles gràcies al conveni signat amb l'Estat, que ens ha de permetre passar de l'aula tradicional a la digital, una passa endavant d'envergadura. Hem iniciat ja la implantació de wi-fi a les escoles, i s'han fet proves pilot a tres centres de les Illes. A l'escola posam les bases de la cultura del coneixement i la innovació, que s'ha de continuar desenvolupant amb un triple motor: la Universitat, el Govern i els emprenedors.

Promovem la innovació empresarial amb unes eines concretes. En primer lloc, el Parc Bit, una aposta estratègica del Govern. El mes de maig de 2007 hi havia en el Parc Bit 51 empreses, ara ja són 109, empreses que aporten valor afegit, amb un 40% de professionals que són titulats superiors que exporten tecnologia balear. Al Parc Bit ja s'han instal·lat tres clústers: el biotecnològic, el turístic i l'audiovisual. El Govern ha impulsat la seva creació perquè les empreses innovadores s'agrupin per consolidar aquest nou jaciment d'ocupació de qualitat, d'economia d'alta productivitat, que genera riquesa amb garanties de futur. El Parc Bit arriba també a Menorca amb un centre d'innovació empresarial a Alaior, el Centre Bit Menorca, amb una inversió inicial de 5 milions d'euros.

Hem aprovat i enllestit el Pla de la ciència, i estam treballant en el Pla estratègic de telecomunicacions, tal i com tenim compromès en el Pacte per la Competitivitat. El Pla de la ciència permet impulsar aquesta orientació cap a un nou model de creixement en unes direccions concretes: el turisme, el medi ambient, les noves tecnologies i el benestar social. En aquest sentit treballam, i encara hem de treballar molt més, en el desenvolupament tecnològic de la indústria del turisme. El turisme és una indústria madura que competeix amb altres destins de la Mediterrània que ofereixen el mateix producte a preus més baixos. Això implica afrontar tota una sèrie de reptes, entre ells, el tecnològic.

Apostam per un sector en expansió basat essencialment en el mercat de productes tecnològics. Entre aquests, tot el que representa el coneixement de la pròpia indústria turística balear, que estam exportant a molts indrets del món. Fa uns mesos el clúster de turisme tecnològic, Turistec, va ser reconegut com a Agrupació Empresarial Innovadora en l'àmbit estatal. Aquesta qualificació s'atorga a les organitzacions que hagin presentat propostes originals i innovadores. Hem donat suport a la innovació en turisme amb l'obertura, al Parc Bit, del primer i únic centre que té Microsoft al món, per a investigació en el sector del turisme, i està a punt de constituir-se un altre clúster de turisme amb una gran participació de tot el sector turístic.

Seguirem apostant per l'especialització turística des del prisma de la contínua millora i modernització, amb actuacions concretes com la Platja de Palma i el Pla Renove, que ja he senyalat abans. El turisme és una activitat totalment transversal. Turisme és medi ambient, és noves tecnologies, és innovació, és cultura, és esport, és nàutica... i, en aquest sentit, hem constituït la Comissió interdepartamental de Turisme. A Mallorca ja estam treballant amb el consorci de regularització de places que ens ha de permetre generar inversions de modernització a zones turístiques. Per altra banda, hem elaborat un pla de màrqueting, amb accions més directes als països emissors i amb accions de xoc, ateses les dificultats derivades de la crisi. En aquests moments, especialment, en el cas de Menorca.

Donam suport a la nostra principal indústria i a tot el nostre teixit empresarial perquè els sectors econòmics de tota la vida, la nostra indústria tradicional, es puguin modernitzar i adaptar als nous temps. En aquest sentit cal destacar la nova Llei de comerç, que ja està en tràmit parlamentari, per adaptar el sector a la nova directiva de Serveis de la Unió Europea, que incentiva un comerç urbà de proximitat i que permetrà acabar amb la moratòria actual i obrir la porta a noves inversions. En aquesta direcció van també les ajudes que la conselleria dona al comerç local, que han arribat a 13 ajuntaments, i les ajudes de promoció industrial, en col·laboració amb les cambres de comerç, adreçades a sectors com la bijuteria i el calçat.

D'altra banda, l'agricultura i la pesca són activitats que creen riquesa, cohesió territorial i equilibri mediambiental. I han de ser també sectors productius i competitius. El compromís del Govern amb el sector primari continua vigent, i ara fins i tot amb més força per mantenir un sector primordial per a la nostra economia turística. Seguirem fent aquest impuls, per crear infraestructures sòlides i millorar la qualitat de vida de pagesos i pescadors.

Per això hem treballat amb agricultors i pescadors amb incentius a la modernització d'instal·lacions. El nostre compromís es manté i es concreta en el Pla de desenvolupament rural aprovat per la Unió Europea a proposta del Govern, que suposa una inversió pública de 174 milions d'euros que, a la vegada, generen 300 milions d'euros d'inversió en els sectors agrari i ramader.

El Govern, amb el sector, vol impulsar totes aquelles polítiques que ajudin a crear valor afegit, millorin la comercialització i producció, i facin el sector més competitiu. Ja tenim exemples de bones pràctiques en el sector agroalimentari. És important que altres activitats econòmiques siguin sensibles a la importància estratègica d'aquest sector com a preservador del paisatge, i que per tal motiu entre tots cerquen fórmules de major col·laboració.

Les polítiques de sostenibilitat i territori continuen sent essencials. Un territori protegit i preservat protegeix la nostra riquesa turística i el nostre progrés sostingut. Enguany hem pogut adquirir la finca de Planícia, una de les més importants de la Serra de Tramuntana. El Govern gestiona, des de l'1 de juliol, el Parc Nacional de Cabrera. Hem destinat 600.000 euros per potenciar la Reserva de la Biosfera de Menorca a través del contracte agrari. Hem fet una activa política de l'aigua, fortament inversora: obres de proveïment d'aigua a Mallorca i Eivissa. Sa Costera ja està en marxa, amb una inversió de 78 milions d'euros. Tramitam a Mallorca la interconnexió de la xarxa d'aigua potable que ve de Sa Costera, de s'Extremera i de la dessaladora, per fer-la arribar a municipis de l'interior i fins a la població de Manacor. De la mateixa manera, a Eivissa ja s'han iniciat les obres d'interconnexió de les dessaladores cap als nuclis de l'interior i de la costa.

La política de proveïment i estalvi es completa amb el Pla de qualitat d'aigües que hem signat amb l'Estat, i que suposa una inversió de 450 milions d'euros fins a l'any 2015. En aquests moments la Conselleria de Medi Ambient està realitzant una tasca important en depuradores. Una gran part de l'esforç s'ha dirigit a Eivissa, amb actuacions molt importants a Platja d'en Bossa, Sant Antoni i Vila.

Pel que fa als ports, entre moltes d'altres iniciatives continuem amb la important obra de Ciutadella.

En matèria energètica, tenc la satisfacció de poder anunciar que avui mateix arriba el gas a Palma a través del gasoducte que ja està construït, i que ens proporcionarà energia suficient, eficient i més neta. És una obra cabdal per garantir l'equilibri ambiental i la suficiència energètica que precisen la població i l'economia de les Balears, i que a més ha suposat una gran inversió a les Balears: 500 milions d'euros.

El Govern ja ha aprovat el contracte programa de la ràdio i televisió pública, amb l'interès d'intensificar la seva feina, d'oferir una televisió plural que cohesioni socialment el nostre país, una eina que ha de ser dinamitzadora d'una indústria audiovisual pròpia, que és un nou jaciment d'activitat econòmica innovadora i d'ocupació.

La Conselleria d'Esports i Joventut, per altra banda, ja ha traslladat totes les federacions esportives i la conselleria al recinte del Palma Arena, i ha creat un programa pioner de formacions acadèmiques, formació de tècnics esportius i d'investigació esportiva conjuntament amb la UIB.

Senyores i senyors diputats, ja a la recta final del discurs em permetran parlar de finançament.

El procés de negociació del model de finançament ha estat laboriós i dur. El resultat és conegut: Balears, juntament amb Catalunya i Andalusia, esdevenen les comunitats més beneficiades pel nou model, un model que significa uns 485 euros addicionals per càpita, la qual cosa arrodoneix en uns 500 milions el muntant total del finançament. Aquesta dada, emperò, s'ha d'ajustar per arribar a la mitjana de finançament per càpita a partir del retoc del Fons de suficiència, tal i com s'explicita en el text del model.

I és precisament això el que es recull, clarament, al projecte de llei que el Consell de Ministres aprovà fa dues setmanes. Puc dir que el text és clar i inequívoc, i afecta de manera directa Balears en la disposició addicional tercera, quan parla de l'aplicació del Fons de competitivitat, un model que s'aplica de forma gradual, primer sobre el Fons de competitivitat, i els anys 2011 i 2012 sobre la totalitat.

En definitiva, pens que hem assolit satisfactòriament dos esglaons fonamentals de l'arquitectura del finançament general de la nostra autonomia: les inversions de l'Estat, i, ara, el finançament. Restava el Règim Especial, sobre el qual haurem de treballar de valent en el decurs de 2010.

Senyores i senyors diputats, al llarg de la meua intervenció els he parlat de les iniciatives que hem duit a terme, de les que estam realitzant i d'algunes de les que tenim projectades, a punt de posar en marxa. També els he parlat que estam patint una situació de crisi econòmica molt greu que afecta tota la societat, però també les institucions. I de la mateixa manera que les famílies i les empreses es reorganitzen i prenen mesures per afrontar la dificultat dels temps que vivim, des del Govern actuem de forma similar.

Hem comprovat com, a conseqüència de la crisi, han davallat de forma notable els nostres ingressos. Com és obvi i natural, aquesta circumstància té una influència determinant en els recursos econòmics disponibles, i si això ja ha tengut els seus efectes enguany, encara serà més evident el 2010.

Treballam per tancar un pressupost que baixarà respecte de l'any passat, i això obligarà a prioritzar polítiques, fer ajustaments sobre les despeses de la comunitat, i apurar, dins del marc legal, l'endeutament públic.

En aquest sentit vull reiterar que la prioritat està encapçalada per les polítiques socials, de protecció dels efectes de la crisi sobre les persones, i per les iniciatives de reactivació econòmica per crear nous llocs de feina i projectar un nou model de creixement. En conseqüència s'hauran de produir reduccions de despeses no prioritàries. De fet ja hem començat aquest procés. Durant els darrers mesos s'han reduït 13,7 milions d'euros de diferents partides que han anat destinats directament a polítiques socials.

Atesos els casos que tenim a Judicatura per presumptes mala gestió de doblers públics i enriquiments il·lícits, ja he dit en distintes ocasions que hem augmentat a les conselleries el control sobre la gestió dels doblers. Ara ja hi ha un interventor a cada conselleria que aporta més control dels procediments i de la fiscalització de la despesa.

Però hem pogut comprovar com la totalitat dels casos que estan actualment en mans dels jutges s'han produït a diverses instàncies del sector públic. La deducció és evident: hem de millorar en l'engranatge administratiu i el seguiment econòmic d'aquest sector públic, per poder detectar a temps qualsevol problema, un sector que, en conseqüència, hem de transformar. En aquest sentit, ja tenim pràcticament enllestit un projecte de llei del sector públic que, com administració instrumental, ha de combinar l'eficàcia i l'agilitat amb el control. L'objectiu es transformar i configurar un sector públic transparent en la gestió dels interessos col·lectius i presidit pels criteris de bon govern. Hem d'oferir a la ciutadania les màximes garanties que els recursos públics s'utilitzen amb extrem rigor, honestat i eficàcia, i que no es puguin reproduir situacions com les que han sortit a la llum pública. Per tant, seria el meu desig que en les properes setmanes poguéssim parlar a fons d'aquest tema, i una vegada escoltats tots els grups, i pactada la llei, la poguéssim tramitar i aprovar.

Per altra banda, mentre es tramita l'esmentada llei, estudiam la fusió d'algunes empreses que componen el sector i que determinarà una pauta de l'administració en aquest terreny. El que perseguesc és aportar una major racionalitat a un sector que cresqué un 60% la passada legislatura i ho va fer sense que fos sempre justificada aquesta enorme expansió. Per tant, treballam amb convicció per donar, com ho volem per al conjunt de l'activitat econòmica, major dinamisme i eficàcia a l'administració. En aquesta direcció algunes conselleries enguany ja han avançat feina.

Per altra banda el Govern té previst, durant aquesta legislatura, transferir competències als consells, d'acord amb un calendari ja acordat, amb la idea d'eliminar qualsevol tipus de duplicitats.

Per tant, senyores i senyors diputats, austeritat a l'Administració i al sector públic. A la inversió: expansió.

Vaig acabant. La realitat que ens envolta no és la que voldríem, però tenim en aquesta comunitat una societat que n'ha passat de tots colors. En aquest sentit estic convençut que estam preparats per poder fer front als reptes que tenim plantejats, uns reptes que es podran aconseguir sumant totes les energies. Ho estam fent amb els pactes acordats amb els agents socials i econòmics i amb la coordinació i la suma d'esforços amb l'Estat i amb les altres institucions de la comunitat autònoma.

El Pacte per la Competitivitat és un full de ruta que seguirem i prioritzarem, tenint en compte les nostres possibilitats i atenent de forma prioritària la greu conjuntura que tenim plantejada.

La nostra ciutadania té el meu compromís de donar, a pesar de les restriccions de recursos econòmics, la més gran atenció possible als problemes socials que afecten moltes persones, i en paral·lel realitzarem el major esforç inversor amb l'ajuda de l'Estat per crear ocupació i mantenir llocs de feina, inversions que també aniran dirigides a la millora de un model que el país necessita.

Senyores i senyors, la crisi econòmica sembla que toca fons a les Balears, tot i que els seus efectes més dolorosos tardaran a esvair-se. Sabem el camí. L'hem traçat tots junts, amb l'horitzó clar. És un camí que comença difícil, però que s'anirà eixamplant. Tenim les eines, i la força del diàleg per anar avançant. Entre tots, estic convençut que ho sabrem complir.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments)

(La Sra. Presidenta pren la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Antich.

En aquest moment se suspèn la sessió, que recomençarà demà a les 12,30, quan hauran transcorregut les 24 hores reglamentàries.

S'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
